

97 P
100
136

ראש הממשלה

Handwritten signature and initials

חשובה להצעה לסדר יום

בענין ספר ההגנה

25.4.57

Handwritten notes on the left margin

מערכת "ספר ההגנה" פועלת החל מחודש מרס 1949, ועל הקמתה הוסכם בין ההנהלה הציונית ומשרד הבטחון.

בראש המערכת עומד פרופ' בן-ציון דינור, ועם חבריה נמנו; הנשיא המנוח, יצחק בן-צבי, ויבדלו לחיים ארוכים שאול אביגור, אלעזר גלילי ויהודה סלוצקי.

מאז החלה עבודתה ועד היום פרסמה המערכת 5 ספרים הכוללים 2500 עמודים, והסוקרים את תולדות ההגנה עד לסיום מאורעות הרצ"ו-הרצ"ט. הוצאות המערכת כוסו במשותף על-ידי ההנהלה הציונית ומשרד הבטחון, וסעיף מהאים הופיע מדי שנה בתקציבו של משרד הבטחון וקבל אישורה של הכנסת.

במבוא לכרך הראשון התווה פרופ' דינור את דרכה של המערכת באמרו: "ספר תולדות ההגנה בא לספר סיפור נאמן, מבוסס על תעודות מוסמכות ועדויות בדוקות, את כל פרשת תולדותיה של ההתגוננות ישראל בארצו, של הגנתו ושל האיחזותו במחודשת בה, על היאבקותו על בנינה על שיבת העם אליה, עד למלחמתו על חירותו ועצמאותו בה".

המערכת פעלה ברוח הדברים הללו והפרקים שנכתבו עד כה נכתבו בשיטה מדעית, היסטורית. כל עובדה הנזכרת בו נתמכת בתעודות ובעדויות המצויינות בהערות שבסוף הספר.

ראש הממשלה

- 2 -

כל קורא יכול לבדוק את התעודות ולהסיק מסקנות בדבר הצלחת המערכת לבסס את דבריה, ויש ספר מיוחד המכיל כל התעודות והאסמכתאות.

נבחנו בספר גם המעשים וגם המחדלים של ארגון ההגנה עצמו, של המוסדות הישוביים, ושל ההנהגה הציונית המדינית. כל חולשה ורפיון שליטה, באו בספר זה על ציונם הבולט, אף אם במקרים קשים וטראגיים היו הדברים עלולים לעורר סבל נפשי לנוגעים בדבר.

כאשר נוגעים ספרים אלה בגופים, אשר עמדו מחוץ למסגרת ארגון ההגנה נקטה המערכת אותה גישה עצמה.

כך למשל תוארה לראשונה פרשת "נילי" היאור אוביקטיבי היסטורי, שזכה להערכה כללית - וללא התעלמות מהחולשות והפגעים שהיו גם בפרשה זו.

אין זה הוגן להוציא כ"צימוקים", ולהבליט הבלטה חד-צדדית, את ציוני העובדות השליליות בהתנהגות גופים מסוימים בשנות המאורעות - ציונים המקבילים לביקורת הגלויה גם כלפי הצד האחר.

כן להחביא את ההערכות החיוביות, שניהנו אף הן באותה לשון עובדות-היסטורית.

(לדוגמא - החפקיד שמילאה, לדעת עורכי הספר, פלוגת בית"ר בראש-פינה - או, במישור אחר, דאגתו הכנה של ז'בוטינסקי למניעת טרור נפסד נגד ערבים חפים מפשע, לאי-שריפת הגשרים אל הגורם הבריטי ולהמנעות מבידודו המוחלט של המפעל הציוני).

אינני רואה עצמי מוסמך ומצויד להכנס לפרטי הטענות שהושמעו ולבדוק עובדה זו או אחרת שהוזכרה בספר. חבר העורכים הנכבד והנאמן עלינו ישב על מדוכת כל

ראש הממשלה

- 3 -

אירוע ואירוע שהספר דן בו, וביסס את דבריו שפרסם על עדויות ומסמכים.

אינני בא לשלול זכותו של שום אדם, ארגון או מוסד לחלוק על פרט זה או אחר, על עובדה או על הערכה כלשהי. אדרבא, אם ישנן השגות כלפי עובדות או הערכות הכלולות בספר עליו לבסס, לנמק ולהוכיח אותם בפני מערכת הספר, ובמדינה ויתברר שיש דבר הדורש תיקון, אני סמוך ובטוח כי המערכת תהיה ^א נכונה לעשות זאת. היא לא תמנע מלבדוק כל חלונה וטענה והשיב על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון.

אני מציע להסיר את ההצעה מעל סדר יומה של הכנסת.